

Svar fra Eidsberg kirkelige fellesråd/Eidsberg felles menighetsråd på kulturdepartementets spørsmål knyttet til høringsnotat av 25.09.2017.

Nr.	Spørsmål/problemstilling	Enig	Uenig	Viktig	Ikke viktig	Ikke relevant	Kommentarfelt Til departement
1	Dagens tre lover erstattes med en felles lov om tros- og livssynssamfunn, jf. Kap. 6,8,18 og §1	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd viser til at Kirkemøtet har ønsket at det fortsatt skal være egen lov for Den norske kirke, men mener at Dnks interesser kan ivaretas i en felles lov.
2	Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunn	X		X			Fellesrådet støtter formuleringene som tydelig viser at staten ønsker å støtte tros- og livssynssamfunn, helt i tråd med Stålsettutvalgets forslag.
3	Tros- og livssynssamfunn skal være sammenslutninger for felles utøvelse av religiøs tro eller sekulært livssyn	X			X		Fellesrådet mener at definisjonen kan virke noe snever. Noen vil f.eks. kunne mene at diakoni, kulturtiltak og trosopplæring ikke er «felles utøvelse av tro», mens det jo er en sentral del av Dnks virksomhet. Dette bør klargjøres, men muligens et annet sted enn i selve paragrafen.
4	Dagens ordning om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves		X	X			Eidsberg kirkelige fellesråd mener at forslaget blir for bastant, særlig når det kobles til bestemmelsene om tilskuddsberettigete medlemmer. Barn må

							ha en selvstendig rett til å delta i menigheters aktiviteter, og menighetene må kunne invitere til slike aktiviteter, også barn som ikke er innmeldt/døpt.
5	Det settes minstekrav om 500 medlemmer over 15 år for å få tilskudd/bli registrert		X	X			500 er et for høyt tall. Eidsberg kirkelige fellesråd støtter Stålsett-utvalgets vurderinger, og mener minstekravet ikke bør være høyere enn 200.
6	Krav om antall kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap	X		X			
7	Det gis hjemmel i loven for å fravike antallskravet i særlige tilfeller.	X			X		
8	Må være registrert for å kunne tildeles vigselfrett, jfr. kap 7 og 19, §§ 3 og 4,§12	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd er glad for at regjeringen foreslår at kirker og trossamfunn fortsatt skal ha vigselfrett, og vi støtter forslaget om registrering. Det å vie mennesker er en viktig formell handling. De som skal ha denne retten, må som et minimum tilhøre et registrert samfunn.
9	Staten overtar kommunenes finansieringsansvar til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke	X			X		Dette kan synes naturlig ut fra at Dnk er underlagt særlige krav fra lovgiver, og fordi mange frikirkesamfunn har få medlemmer i mange kommuner. Men vi peker samtidig på at dette svekker kontakten mellom lokalsamfunnet og det arbeidet som skjer i menigheter

							utenfor Dnk.
10	Tilskudd til T&L samfunn utenfor Dnk skal beregnes utfra medlemsantall over 15 år.		X		X		Eidsberg kirkelige fellesråde mener at det er unaturlig å stille et slikt krav. Det er flere kirkesamfunn enn Dnk som praktiserer barnedåp, og også andre trossamfunn har ordninger som gjør barn til fullverdige medlemmer.
11	Tilskudd til T&L utenfor Dnk skal endres tilsvarende tilskudd til Dnk		X	X			DnK har en rekke oppgaver på vegne av samfunnet som øvrige trossamfunn ikke har. Fellesrådet mener at det ikke er rimelig at disse automatisk skal få økt tilskudd når DnK får. Men vi vil samtidig fremheve at denne bestemmelsen ikke skal brukes for å redusere bevilgningene til andre kirkesamfunn.
12	Tilskudd til investeringer til kirkebygg i Dnk fra før 1900 skal ikke være med i beregningsgrunnlaget for andre T&L	X			X		Det er rimelig at det ikke tas med, da dette er en særegen utgiftspost for DnK.
13	Tilskudd til oppgaver i Dnk på vegne av det offentlige skal ikke være med i grunnlag for å beregne tilskudd til andre T&L	X		X			Også dette er rimelig, da dette er oppgaver DnK utfører, men som andre trossamfunn ikke utfører, og dermed ikke har utgifter til. Men vi viser også til vår kommentar til spørsmål 13.

14	Tilskudd til Dnk som følger av Dnk sin særlige stilling, skal ikke inngå i grunnlaget for tilskudd til andre T&L	X			X		Eidsberg kirkelige fellesråd er i utgangspunktet enig i dette forslaget, men vil samtidig gjenta vår kommentar om at denne forskjellbehandlingen ikke må føre til at bevilgningene til andre kirkesamfunn reduseres.
15	T&L skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer tros- og livssynsfrihet	X			X		Fellesrådet mener dette er en krevende problemstilling; da det kan bli ressurskrevende å etterprøve hvor bidragene kommer fra og hvor store de er. Og det er ikke nødvendigvis entydig hva det vil si å «ikke respektere»:
16	Fylkesmannen skal ha ansvar for registrering og tilskudd, samt føre tilsyn med virksomheten	X			X		
17	Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete	X			X		Det kan være fornuftig at ett embete ivaretar dette, da vil man kunne ha en stab av en viss størrelse med kompetanse på dette området.
18	DnK skal ha et eget kapittel i den nye felles-loven	X		X			Dette er helt naturlig. Kirken ønsker egentlig en egen lov, men Eidsberg kirkelig fellesråd aksepterer en felles lov. Den norske kirkes særstilling tilsier imidlertid et eget kapittel.
19	Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og	X		X			Det generelle svar er ja, men det er betinget av at det i loven blir fastlagt hvilke oppgaver som tilligger soknet og

	valg til disse.						at ordningen med fellesråd fortsatt gis lovhjemmel. Spørreskjemaet er utformet slik at det er vanskelig å svare på dette spørsmålet fordi svaret er betinget av hvilken utforming §§ 9 og 10 i lovforslaget til slutt får. Se utfyllende kommentar under spørreskjemaet.
20	Det skal overlates til Kirkemøte å fastsette bestemmelser om kirkebygg	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd mener at det er rimelig å gi kirkemøtet økt myndighet, men mener samtidig at det bør fastsettes i loven hvilken myndighet soknet/menighetsrådet skal ha, siden det er soknet som eier kirken. I tillegg vil vi påpeke at Kirkerådet må tilføres ressurser og kompetanse for å kunne utøve myndighet på dette saksfeltet.
21	Kirkemøtet skal fastsette om forvaltningslov, offentlighetslov og arkivlov skal gjelde for Dnk	X			X		Formuleringen bør endres i tråd med KM-vedtakene som sier at <u>relevante deler</u> av disse lovene skal gjelde. Her er det ikke enten – eller. Kirken er tjent med ryddighet i forvaltningen, men det kan skje uten at alle bestemmelsene i de nevnte lovene skal gjelde for kirken.
22	Kirkemøte skal bestemme om medlemmer skal betale medlemskontingent	X	X				Kirkemøtet, og kun kirkemøtet, bør ha en slik myndighet. En eventuell medlemsavgift må gjelde hele kirken.

23	Bestemmelsen om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd støtter dette, men vil samtidig understreke at soknets oppgaver må forankres i lovteksten og ordningen med fellesråd som et organ for soknet fortsatt forankres i loven. Det gir ikke god mening å først lovfeste sognet, for deretter ikke si noe om hvilke organer som skal representere soknet. Lovforslaget foreslår å lovfeste prost og prest, i tillegg til biskop, da er det logisk at man lovfester soknets oppgaver.
24A	Dagens økonomiske modell med kommunal og statlig finansiering videreføres	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd støtter dette alternativet. Hovedbegrunnelsen for dette er at vi mener dagens ordning, som har lange tradisjoner, fungerer godt, og den er ikke spesielt byråkratisk. Vi viser også til forutsetningen om at Den norske kirke skal være til stede i alle lokalsamfunn. Det forutsetter etter vår mening god kontakt mellom kirken og de som styrer i lokalsamfunnet, og av det følger at lokalsamfunnet bør ha et økonomisk ansvar for den lokale kirken. Det er det lokale politikerne som best kjenner lokale behov og ønsker, som ikke alltid kan settes på en formel der man

							kommer frem til en gjennomsnittsyttelse for alle kommuner. Men det må i loven spesifiseres mer hva kommunen skal ha ansvaret for. Dagens §15 i kirkeloven er ganske detaljert. Vi forventer ikke så detaljert oppramsing, men det må tydeliggjøres at kommunen skal ha ansvar for mer av virksomheten enn gudstjenester og kirkelige handlinger. Slik forslaget nå er formulert, faller trosopplæring, diakoni og kulturtiltak utenfor det som skal støttes.
24B	Staten skal overta det ansvaret som kommunene i dag har for å finansiere Dnk		X	X			Eidsberg kirkelige fellesråd ser at dette alternativet kan virke rasjonelt. Men det vil svekke forbindelsen mellom kirken og lokalsamfunnet, noe vi ikke ønsker. En slik modell forutsetter også at det bygges opp en stor sentral og regional administrasjon, og det vil være behov for store ressurser å sette kirkemøte og kirkeråd i stand til å forvalte et slikt økonomiansvar.
25	Vigselsrett for T&L samfunn videreføres	X			X		Jfr. svaret på spm. 8.
26	Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og forvaltning skal videreføres som normalordning	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd anbefaler en slik ordning, både fordi kirken har meget god kompetanse på

							dette området, og fordi ordningen fungerer godt. Det er videre en realitet at svært mange kirkegårder ligger ved/rundt kirken, som jo er sognets eiendom, og det vil være svært upraktisk med dersom to etater skal arbeide på den samme kirkegården.
27	Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen		X	X			Eidsberg kirkelige fellesråd er ikke enig i forslaget slik det er formulert, da dette i praksis vil umyndiggjøre kirken. Dersom slik overføring skal skje, må det foregå etter en fastlagt prosess, der kirkens syn må tillegges avgjørende vekt.
28	Det ansvar som bispedømmet i dag har etter gravferdsloven, overføres til de enkelte fylkesmenn	X		X			Eidsberg kirkelige fellesråd mener dette er en fornuftig endring fra dagens ordning.

Tilleggs kommentarer fra Eidsberg kirkelige fellesråd:

Fellesrådet mener at spørsmålsstillingen i spm. 19 blir for enkel. Det synes naturlig at Kirkemøtet, som kirkens øverste organ, skal ha myndighet til å fastsette den kirkelige organiseringen. For det første er det jo slik at lovforslaget forutsetter at soknet fortsatt skal være kirkens grunnenhet, i tråd med hva kirkemøtet har uttalt. Så sies det videre i forslaget at kirkemøtet ikke kan gjøre vedtak i saker som det tilligger menighetsrådet å avgjøre; uten at det avklares hva slags saker dette kan være. Lovforslaget legger også opp til at kirken skal ha biskoper, proster og prester. Det støtter vi, men peker samtidig på at staten her

«legger seg opp i» kirkelig organisering. Da er det rimelig at lovforslaget inneholder punkter hvilken myndighet et menighetsråd kan ha.

I kirkemøtets vedtak i 2015 het det bl.a.:

Soknet som geografisk enhet og organisatorisk ramme for menigheten, skal være den grunnleggende enhet i Den norske kirke og ha status som selvstendig rettssubjekt slik som i dag.

Formuleringen «slik som i dag» var ikke tilfeldig. Den peker mot at lovforslaget også bør inneholde noen bestemmelser om hvilken myndighet soknet skal ha, herunder også hvilke organer soknet skal ha.

I kirkemøtets vedtak fra 2015 het det videre:

Kirkemøtet ber Kirkerådet utrede alternativer for hvordan forholdene mellom rettssubjektene i kirken skal reguleres og hvordan Kirkemøtets lovgivningsmyndighet overfor soknet skal forankres og avgrenses..

Vi kan ikke se at disse alternativene er utredet tilfredsstillende. I høringsutkastet står det mye om økonomi, mens det i lovforslaget kun er en generell setning om forholdet mellom de to rettssubjektene. Det mener Eidsberg kirkelige fellesråd ikke er tilstrekkelig. Kirkemøtevedtaket forutsetter en utredning, og den bør organene for lokalkirken få uttale seg om før kirkemøtet gjør sine vedtak.

Eidsberg kirkelige fellesråd vil avslutningsvis peke på at det er en alvorlig mangel ved lovforslaget og høringsnotatet at de arbeidsrettslige konsekvensene for lokalkirkens 5000 ansatte ikke blir belyst. Disse har fellesrådene som sin arbeidsgiver. Det skaper unødig uro at det, ut fra lovforslaget, er usikkert om fellesrådene skal bestå. Det fremgår heller ikke hvordan arbeidsgiveransvaret skal organiseres, dersom dagens ordning ikke beholdes. Dette skaper naturlig nok usikkerhet hos de som i dag er ansatt i lokalkirken, og som jo utgjør majoriteten blant de kirkeansatte.